

ע"פ 8550/20 - אמגד אסכאפי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 8550/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המערער: אמגד אסכאפי

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
בתיק עפ"ת 10-20-43002 מיום 10.11.2020
שניתנה על ידי כב' השופט מרדכי כדורי

תאריך הישיבה: כ"ט בכסלו התשפ"א (15.12.2020)

בשם המערער: עו"ד עלא קישאוי
בשם המשיבה: עו"ד מריה ציבלין

החלטה

1. לפניי ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 10.11.2020 בתיק עפ"ת 10-20-43002 שניתנה על ידי כב' השופט מ' כדורי, בגדרה נדחתה בקשת המערער לעיכוב ביצוע עונש פסילת רישיון הנהיגה שהושת עליו, עד לסיום הליכי הערעור.

2. ביום 3.2.2020, הוגש לבית המשפט השלום לתעבורה בירושלים כתב אישום המייחס למערער נהיגה כשברמזור אור אדום, עבירה לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה); התנהגות הגורמת נזק, עבירה לפי תקנה 22(ב) לתקנות התעבורה; ונהיגה בקלות ראש, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

על פי עובדות כתב האישום, נכנס המערער לצומת כשברמזור בכיוון נסיעתו דולק אור אדום, כשהוא נוהג באופניים חשמליים, ופגע ברכב. כתוצאה מהתאונה נפגע המערער וכלי הרכב המעורבים ניזוקו.

3. בדיון שנקבע בבית משפט השלום בעניינו של המערער ליום 25.6.2020, ציינה המשיבה כי אין אינדיקציה לפיה המערער זומן לדיון. לבקשת המשיבה, נדחה הדיון ליום 8.9.2020 והמערער זומן אליו באמצעות מזכירות בית המשפט בדואר רשום.

4. המערער לא התייצב לדיון ביום 8.9.2020, נשפט והורשע בהעדרו, לאחר שהמשיבה הציגה אישור מסירה בו סומנה הרובריקה "סרב לקבל - הודבק". על המערער הושת עונש פסילת רישיון נהיגה לחמישה חודשים, החל מיום 1.12.2020, לצד פסילה על תנאי לתקופה של שלושה חודשים וקנס על סך 1,000 ש"ח.

5. ביום 30.9.2020, הגיש המערער בקשה לביטול פסק הדין שניתן בהיעדרו, בטענה כי לא קיבל את הזימון לדיון; כי קיימים פגמים באישור המסירה שהוצג, בדגש על הדבקתו מבלי שניתנה הוראה על כך על ידי בית המשפט, כקבוע בסעיף 237(ד) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ); וכי קיים חשש לעיוות דין נוכח כפירתו באישומים המיוחסים לו. ביום 19.10.2020, דחה בית משפט השלום את הבקשה. בית המשפט קבע כי לא מתקיימים התנאים לביטול פסק הדין שניתן בהיעדר. בית המשפט הפנה לתקנה 54 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974 (להלן: תקסד"פ) לפיה רשאי בית המשפט לקבוע שמסמך הומצא כראוי, אם סירב הנמען לקבלו ומוסר ההזמנה אישר בחתימתו את דבר מסירתו וסירוב האישור. כמו כן, צוין כי יש להצביע על שיקולים כבדי משקל העשויים להביא לשינוי תוצאת פסק הדין שניתן בהיעדר, ואין די בעצם כפירה בביצוע העבירה כדי להקים טענה של עיוות דין.

6. המערער הגיש ערעור על ההחלטה לבית המשפט המחוזי בירושלים. הערעור נקבע לדיון ליום 24.2.2021 והמערער הגיש בקשה לעיכוב ביצוע עונש הפסילה עד להכרעה בערעור. ביום 10.11.2020, דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לעיכוב ביצוע. נקבע, כי על פניו, סיכויי הערעור אינם גבוהים במיוחד, נוכח הסמכות של בית המשפט לפי תקנה 54 לתקסד"פ, בה נעשה שימוש, כדי לקבוע שההמצאה לדיון בוצעה כדן. עוד צוין כי הפסיקה חזרה וקבעה כי נקודת המוצא היא שביצוע העונש יהיה באופן מיידי, ואין בהגשת הערעור, כשהוא לעצמו, כדי להצדיק את עיכובו. כך במיוחד, בעונש פסילת רישיון נהיגה, אשר אינו כרוך בשלילת חירות אישית אלא בהגבלת תנועה חלקית.

מכאן הערעור שלפניי.

7. המערער טוען כי דחיית הבקשה לעיכוב ביצוע תהפוך את הערעור בבית המשפט קמא לתיאורטי ברובו, שכן עד למועד שמיעתו, ממילא ירצה המערער את מרבית עונש הפסילה. לטענת המערער, סיכויי הערעור גבוהים, והוא חוזר בהקשר זה על טענתו בדבר היעדר המצאה כדן, כאשר לשיטתו הודבקה ההזמנה במען מבלי שניתנה הוראה לכך על ידי בית המשפט, בהתאם לסעיף 237(ד) לחסד"פ. עוד חוזר המערער על טענתו לעיוות דין נוכח כפירתו באישומים המיוחסים לו. המערער מוסיף כי האינטרס הציבורי לביצוע מיידי של העונש אינו כבד משקל במקרה דנן, שכן לא נשקפת ממנו מסוכנות, והעובדה כי בית משפט השלום עיכב את ביצוע עונש הפסילה לשלושה חודשים - תוכיח. לעמדת

המערער, מאזן הנוחות נוטה לקבלת הערעור, שכן שלילת רישיון הנהיגה שלו פירושה שלילת פרנסתו, ותוצאה זו קשה בטרם יישמע הערעור לגופו.

8. המשיבה בתגובתה ביקשה לדחות את הערעור, תוך שהיא סומכת ידיה על החלטת בית המשפט קמא, לעניין היעדר סיכויי ערעור גבוהים, נוכח ההמצאה כדין. לעמדת המשיבה, אין במקרה דנן נסיבות חריגות המצדיקות חריגה מהכלל הנוהג לפיו נאשם שהורשע בדין יחל לרצות את עונשו באופן מיידי, שכן מדובר בהגבלה חלקית של התנועה ולא בשלילת חירות מוחלטת. המשיבה מדגישה, כי בשלב זה אין מדובר עוד בעיכוב ביצוע לעונש, אלא במתן צו להפסקת ביצוע עונש הפסילה, שעה שהפסילה נכנסה לתוקף ביום 1.12.2020.

9. ביום 15.12.2020, התקיים דיון בערעור לפניי, בו חזרו הצדדים על עיקרי טענותיהם.

10. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בתגובה המשיבה, ושמעתי את טענות הצדדים לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

כבר נפסק, כי פסילת רישיון נהיגה אינה שקולה לפגיעה בחירותו של אדם עקב עונש מאסר, כך שבעוד שהפגיעה בחירות הפרט מצומצמת באופן יחסי, האינטרס הציבורי בביצוע עונש הפסילה באופן מיידי נותר איתן. לפיכך, נקבע כי בקשה לעיכוב ביצוע או להפסקת ביצוע עונש פסילה תתקבל רק במקרי קיצון (ע"פ 7940/20 מטר נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (22.11.2020); ע"פ 2397/10 פרל נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (19.4.2010)).

לכך יש להוסיף את הדרישה הכללית לקיומם של סיכויים לכאוריים טובים לקבלת הערעור, אשר כידוע, מהווים שיקול מרכזי בבקשה לעיכוב ביצוע של עונש (ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000); ע"פ 210/19 זהר נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (21.2.2019)). כאמור, המערער ביקש להיתלות בסעיף 237(ד) לחסד"פ, הקובע כי לצורך המצאת מסמך באמצעות הדבקתו במענו של הנמען, נדרשת הוראה מאת בית המשפט. אולם, בטענה זו אין ממש, בהתחשב בנסיבות המקרה שלפניי. כפי שציין בית המשפט קמא, בפני בית משפט השלום הונח אישור מסירה, המלמד כי המערער סירב לקבל את ההזמנה לדיון. בהינתן האמור, הוראת החוק הרלוונטית לענייננו היא הוראת סעיף 237(ג) לחסד"פ הקובעת כדלקמן:

"נוכח בית המשפט כי המצאה לפי סעיף זה לא בוצעה עקב סירוב לקבל את המסמך או המכתב, או לחתום על אישור המסירה, רשאי בית המשפט לראות את המסמך כאילו הומצא כדין".

הנה כי כן, בהתחשב בקביעתו של בית משפט השלום, לפיה אישור המסירה מעיד על סירובו של המערער לקבלת המסמך, גם סיכויי הערעור לביטול פסק הדין שניתן בהיעדר, בטענה להמצאה שלא כדין - אינם גבוהים לכאורה.

הוא הדין לסיכויי הערעור ביחס לטענתו של המערער כי כפירתו באישומים בהם הורשע בהיעדרו מעלה חשש לעיוות דין. הטענה נדחתה על ידי שתי הערכאות קמא, מן הטעם שאינה מצדיקה, כשהיא לעצמה, את ביטולו של פסק הדין שניתן בהיעדר. אכן, הלכה היא כי:

"כאשר מדובר בבקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, יש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדין בעילה של חשש לעיוות דין... טענות כלליות וסתמיות בדבר קיומו של עיוות דין, מבלי להניח תשתית ראייתית בעלת משקל לתמיכה בטענה, לא יובילו, ככלל, לבטלותו של פסק הדין, בעילה זו" (רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' סאלם, פסקה 36 (25.3.2018)).

11. סוף דבר, הערעור נדחה.

ניתנה היום, כ"ט בכסלו התשפ"א (15.12.2020).

שׁוֹפֵט
